
LA DONA I EL FEMINISME EN LES PROPE- RES ELECCIONS GENERALS I MUNICIPALS

Suggerències de la Comissió Nacional del PSUC, per l'Alliberament de la Dona. Gener, 79.

En el moment de plantejar-nos una campanya electoral, no podem oblidar que més del 50 per cent de la població són dones.

Aquest 51,2 per cent de la població de sexe femení té uns interessos molt diferents segons la classe social a la qual pertany i els interessos a defensar, siguin propis o del marit. Es per això que a nivell estrictament polític, no podem dirigir la propaganda del PSUC a *totes les dones*, sinó a un grup molt ampli d'elles que se senten identificades amb el nostre projecte de canviar les coses, de consolidar la democràcia, d'ampliar les llibertats i de conquerir la plena autonomia per al nostre poble.

Per altra part, totes les dones independentment de la classe o sector social al qual pertanyin tenen un punt en comú: *la discriminació*. Es cert que aquesta discriminació i marginació es viu de forma molt diferent si la dona es alhora treballadora, mestressa de casa i mare de família, o si és empresària o esposa d'empresari i té altres dones a les seves ordres que fan les tasques domèstiques. A poc que escarbem tant l'una com l'altra són ciutadanes de segona categoria amb molt poques possibilitats d'intervenir políticament i socialment, i amb moltes pressions socials perquè es dediquin exclusivament a les tasques "pròpies de dones", la casa, el marit i els fills.

Ressaltar aquest aspecte de generalitat en la discriminació de la dona en la propaganda del PSUC és introduir problemàtica feminista i creiem fora positiu per arribar a uns sectors que sols amb plantejaments polítics no fora possible incidir.

Però això no vol dir fer propaganda interclassista, ni desnaturalitzar el nostre partit, sinó que vol dir ampliar la política d'aliances de la classe obrera. El feminisme, a l'igual que l'ecologia o els problemes de la joventut tenen un sentit de classe segons l'enfoc i els objectius que es marquin i si aquesta perspectiva no existeix hi ha un gran perill que parts importants d'aquests sectors caiguin en postures reaccionàries després d'haver passat per experiències frustrants de pura rebel·lia.

En el feminisme hi ha un punt que ens diferencia d'altres organitzacions i tendències clarament reformistes que malhauradament s'han aposentat en algunes mentalitats del nostre partit, i creiem que aquest punt és el que pot fer el nostre projecte atraient a moltes dones. Per a nosaltres comunistes, el problema de la discriminació de la dona no es resol solament amb la igualtat davant les lleis, ni tant sols amb unes lleis molt progressistes que permetin el divorci i l'avortament. Això és important i necessari, i en el marc d'una democràcia formal és possible aconseguir-ho. Per a nosaltres fer feminisme vol dir revolucionar la societat, crear unes formes de relació noves entre les persones que acabin amb les relacions d'ús i de propietat d'uns vers els altres i que permeti també a la dona escollir el seu paper en aquesta societat.

Conquerir això plenament sols és possible en una societat socialista i per això defensem la necessitat d'una militància política al temps que feminista, però no podem esperar a conquerir el socialisme per començar aquesta revolució en les mentalitats. Ja des d'ara el partit s'ha de fer ressò i intèrpret de les reivindicacions feministes tant en el contingut com en les prioritats.

SOBRE LA PROPAGANDA

No es tracta sols de fer una propaganda feminista dirigida a la dona, sinó d'introduir uns esquemes feministes a tota la propaganda del partit. Amb la mentalitat masclista del nostre país i la premeditada marginació de la dona en aquests 40 anys de feixisme, introduir el feminisme en la nostra propaganda es podria concretar amb *normalitzar-la*. Per exemple, recordar que va dirigida a homes i dones i sense ser reiteratiu fer les dues referències. Si es fan fotos de persones o de grups no oblidar l'heterosexualitat de la nostra societat. No caure en el tòpic de pensar que totes les dones o són solament mestresses de casa o solament mares de família, i tenir present també a la dona treballadora, a la professional, a l'estudiant... Estalviar el paternalisme en totes les manifestacions escrites i orals. A la dona no cal protegir-la, sinó defensar els seus drets. També aquí es tracta de normalitzar la presència de la dona en la part estrictament política ja que no fa cap falta fer una menció especial a ella en temes que pertoquen a tota la societat com carestia de la vida, zones verdes... Si es fa una referència especial que sigui per temes que l'afectin sols pel fet d'ésser dones com pot ser la discriminació en les lleis, en els llocs de treball, etc., i assumint aquest problema com a col·lectiu de tot el partit.

Encara avui la presència de dones en els mítings i llistes electorals no està normalitzada. Fruit de la discriminació que sofreix en tota la societat, la dona té difícil accés als llocs de direcció del nostre partit i si ho fa, normalment és amb inferioritat de condicions teòriques o de disponibilitat del seu temps. Per tot això creiem que es necessari l'esforç voluntarista de posar un nombre de dones en les llistes i en els primers llocs com a expressió de la política del PSUC per acabar amb la discriminació de la dona. Això cal veure-ho com un mal menor i hem d'aspirar que la presència de les dones no sigui un acte voluntarista. Ho aconseguirem no encaixant a les dones solament en la problemàtica feminista i fent que en els actes i mítings homes i dones parlin de tots els temes i que l'especificitat de la dona estigui present en tots els temes: treball, urbanisme, etc.

POSSIBILITATS LEGALS DE LA CONSTITUCIO

La Constitució en el seu redactat possibilita i exigeix canviar els articles del Codi Civil i Penal que estiguin amb contradicció amb els següent enunciats:

Article 15

Tothom té dret a la vida i a la integritat física i moral, sense que, en cap cas, ningú no pugui ser sotmès a tortura...

Article 32

1. L'home i la dona tenen dret a contreure matrimoni amb plena igualtat jurídica.
2. La llei regularà les formes de matrimoni, l'edat i la capacitat per contreure'l, els drets i els deures dels cònjuges, les causes de separació i dissolució i els seus efectes.

Article 35

1. Tots els espanyols tenen el deure de treballar i el dret al treball (...) sense que en cap cas es pugui fer discriminació per raó de sexe.

Article 39

1. Els poders públics asseguruen la protecció social, econòmica i jurídica de la família.
2. Els poders públics asseguruen també la protecció integral dels fills, iguals davant la llei amb independència de la filiació, i de les mares, sigui quin sigui el seu estat civil. La llei farà possible la investigació de la paternitat.
3. Els pares han de prestar assistència als fills tinguts dins o fora del matrimoni, durant la minoria d'edat i en els altres casos en què la llei els obligui.(...).

L'article 15 és el de més difícil interpel·lació ja que fou redactat amb l'explícita intenció per part d'AP i d'UCD d'impedir l'avortament. En darrer terme això depèn del Tribunal Constitucional que dirà si TOTHOM es refereix a les persones o als fetus. Els altres articles ofereixen la possibilitat de fer lleis clarament progressistes que modifiquin substancialment les avui vigents. En tot cas dependrà del govern que surti de les properes eleccions i de la pressió dels moviments de dones, el fet que aquesta interpretació sigui més àmplia o més restringida.

MILLORES EN LES LLEIS EN VINT MESOS DE VIDA PARLAMENTARIA

En aquets vint mesos de vida parlamentaria, encare que sense un marc constitucional al que remitirsa, hi han hagut intents de millorar la legislació vigent. Aquets no sempre reeixiren. Els mes importants son:

- 1.— Proposta no de llei *d'Amnistia per la dona*, per els delictes d'adulteri, anticonceptius i avortament. Presentada per el grup parlamentari comunista fou rebutjada per 156 vots en contre i 199 a favor.
- 2.— Despenalització de les figures *d'adulteri i amistançament*, presentada per el govern d'acort amb els Pactes de la Moncloa.
- 3.— Modificació de les edats *d'estupro i rapte*. Presentat per el govern d'acort amb els pactes de la Moncloa.
- 4.— Modificació dels articles 416 i 343 bis del Codi Penal i adició de l'article 342 bis. Projecta de llei presentat per el govern d'acort amb els Pactes de la Moncloa. La seva aprovació, encara que amb limitacions ha representat la *legalització de la venda, propaganda i utilització dels anticonceptius* a càrrec de la Seguretat Social, i l'apertura de centres de planificació familiar a càrrec del Ministeri de Sanitat i de Cultura alhora.

També recolçarem diferents propostes sobre el veïnatge civil en la dona, Servei Social, Servei Domèstic, Planificació Familiar, etc.

Fins avui i en temes que puguin afectar mes directament a la dona, han estat presentades diferents propostes per el grup parlamentari comunista, que han quedat pendents de discussió.

Els mes importants:

Llei de Divorci.

Proposta de llei sobre Treball del Servei Domèstic.

Proposta de adhesió al Conveni sobre els Drets Polítics de la Dona de l'Assemblea General de les Nacions Unides.

També en aquesta legislatura ha quedat pendent de discussió un projecte de llei del govern per el que es crea l'Institut per a la promoció de la Dona. Amb aquest projecte s'intenta transformar l'actual Patronat de protecció de la dona, pero al nostre entendre es totalment insuficient ja que mantent al mateix personal dirigent i l'estructura paternalista. Al igual que socialistes, minoria vasca i catalana, hem fet una esmena a la totalitat.

Una millora substancial en aquets darrers temps ha estat l'expulsió de l'ordre religiosa de las Creuades Evangélicas com a responsables de la pressió de dones de la Trinitat de Barcelona. Aquesta es una ordre religiosa creada especialment per Franco, per a les pressions femenines. Foren expulsades amb 48 hores al negarse a complir les ordres a favor de la reforma democràtica de les pressions.

PROJECTE DE LLEI QUE DESARROLLEN LA CONSTITUCIÓ

Un cop aprovada la Constitució hi ha diferents projectes de llei que poden millorar substancialment la situació de la dona i que han quedat pendents:

- Filiació
- Patria Potestad
- Treball del Servei Domèstic
- Divorci
- Treball a domicili
- Avortament
- Equiparació de la dona en les prestacions de la seguretat social.

MUNICIPALS:

Suggerencies a no oblidar.

A més de les reivindicacions que afecten a tota la comunitat: zones verdes, escoles, mercats, guarderies, recomanem no oblidar el transport escolar i els serveis sanitaris i farmacèutics en pobles i municipis petits, i vivendes en condicions higièniques, rampes en llocs d'escaleres per els carretons de la compra, dels nens i minusvalits, etc. etc.

Barcelona a 15 de gener del 1979